

Notitser.

I.

Filmsindustrien.

Efter Zeitschrift für Socialwissenschaft meddeles følgende interessante Oversigt over Kinematografvæsenets Udvikling.

Kinematografvæsenet synes i de fleste Verdenslande at gaa en Krise i Møde, men ikke desto mindre breder det sig mere og mere og har indtil nu naaet et forbausende Omfang. Det meddeles saaledes, at den i England paa dette Omraade anbragte Kapital beløber sig til 234 Mill. Kr. Lønnen til Funktionærer ved de derværende Kinematografteatre udgør ugentlig $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr., aarligt omtr. 216 Mill. Kr. Teatrene beskæftiger c. 125000 Personer og besøges ugentlig af henved 6 Mill. Mennesker. Der findes i London c. 400 Teatre, i hele England 2000. En forholdsvis endnu kraftigere Udvikling viser Belgien, som til sine 8 Mill. Mennesker har 635 Kinematografteatre. I Brüssel med 718000 Indbyggere findes ikke mindre end 115 Teatre, i Paris (3 Mill. Indbyggere) omkring 200, i New York (5 Mill. Indbg.) henimod 470 og i Stor-Berlin omtrent 400 Teatre.

For 17 tyske Byer med et samlet Indbyggertal paa ca. 6 Mill. Mennesker viser en nylig stedfunden Undersøgelse et samlet Antal af 524 Teatre eller gennemsnitlig 1 Teater paa hver 8500 Indbyggere. I 33 tyske Storbyer

Notitser.

I.

Filmsindustrien.

Efter Zeitschrift für Socialwissenschaft meddeles følgende interessante Oversigt over Kinematografvæsenets Udvikling.

Kinematografvæsenet synes i de fleste Verdenslande at gaa en Krise i Møde, men ikke desto mindre breder det sig mere og mere og har indtil nu naaet et forbausende Omfang. Det meddeles saaledes, at den i England paa dette Omraade anbragte Kapital beløber sig til 234 Mill. Kr. Lønnen til Funktionærer ved de derværende Kinematografteatre udgør ugentlig $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr., aarligt omtr. 216 Mill. Kr. Teatrene beskæftiger c. 125000 Personer og besøges ugentlig af henved 6 Mill. Mennesker. Der findes i London c. 400 Teatre, i hele England 2000. En forholdsvis endnu kraftigere Udvikling viser Belgien, som til sine 8 Mill. Mennesker har 635 Kinematografteatre. I Brüssel med 718000 Indbyggere findes ikke mindre end 115 Teatre, i Paris (3 Mill. Indbyggere) omkring 200, i New York (5 Mill. Indbg.) henimod 470 og i Stor-Berlin omtrent 400 Teatre.

For 17 tyske Byer med et samlet Indbyggertal paa ca. 6 Mill. Mennesker viser en nylig stedfunden Undersøgelse et samlet Antal af 524 Teatre eller gennemsnitlig 1 Teater paa hver 8500 Indbyggere. I 33 tyske Storbyer

var der i Aaret 1900 kun 2 faste Kinematografteatre mod 480 i Aaret 1910. Der skal i Øjeblikket i Tyskland findes omtrent 2900 »Kinos«, som daglig besøges af 1 392000 Mennesker eller gennemsnitlig 480 Besøgende daglig i hvert Teater. Disse Teatre beskæftiger omtrent 26000 Personer.

En nøjagtig Statistik er 1. Januar 1913 optaget i Bayern, som paa dette Tidspunkt havde 72 Kinos med ialt 14669 Siddepladser. Siden Indførelsen af kommunal Kinematografcensur blev der fra 1. April 1912 indtil 30. Juni 1913 censureret ialt 8836 Films, hvoraf ikke mindre end 780 Films eller 8,8 % blev forbudt. Desuden blev 1096 Films eller 12,4 % delvis forbudt.

De tyske Byer, som beskatter Kinematografbesøget, har en forholdsvis høj Indtægt deraf. I Köln beløb Skatten sig i 1912 til 273000 Kr., i Düsseldorf til 158000 Kr., i Essen til 102000 Kr., i Dortmund til 46000 Kr., i Krefeld til 45000 Kr. o. s. v.

Alle de her nævnte Tal og endnu mere deres Vækst lader formode, at den internationale Storkapital med Iver har kastet sig over Fremstillingen og Udbredelsen af Films som en tilsyneladende meget lønnende Indtægtskilde, der dog for Tiden paa Grund af den vældige Overproduktion flyder yderst sparsomt. Hans Goslar anslaaer den i den internationale Filmsindustri anbragte Kapital til $1\frac{1}{3}$ à $1\frac{3}{4}$ Milliard Kroner, Fremstillingsomkostningerne for en Film, som maa indrangeres under Begrebet »Træffer«, varierer fra 25000 til 250000 Kr. Positivfilms har gennemsnitlig en Materialværdi af 40 à 50 Øre pr. Meter, medens farvede Films er c. 25 Øre dyrere. Af en Film fremstilles gennemsnitlig 100 Positivkopier, højst 130. Kun i ganske særlige Tilfælde skal Tallet være naaet til 300. En Films Levetid beløber sig til 25 à 30 Fremstillingsuger. For Eneopførelsesret betales undertiden 5000 Kr. ugentlig.

Det største Kinematografirma er stadig Pathé frères

i Paris. Den i Firmaet anbragte Kapital, som navnlig er blevet udvidet i de sidste 5 Aar, udgjorde:

1897....	1,0	Mill. Fres.	1907....	4,4	Mill. Fres.
1899....	2,0	—	1908....	5,0	—
1900....	2,6	—	1911....	15,0	—
1905....	3,2	—	1912....	30,0	—
1906....	3,8	—			

Pathé frøres Dividende har været stærkt svingende med Kinoindustriens Konjunkturer. Navnlig i Tiden fra 1906 til 1910 naar Udbyttet meget højt, som det fremgaar af nedenstaaende Oversigt:

1898—99....	17 $\frac{1}{2}$	%	1905—06....	40	%
1899—1900..	12	—	1906—07....	65	—
1900—01....	8	—	1907—08....	90	—
1901—02....	8	—	1908—09....	90	—
1902—03....	10	—	1909—10....	90	—
1903—04....	12	—	1910—11....	70	—
1904—05....	15	—	1911—12....	17	—

En Film kan anvendes til et forholdsvis stort Antal Forestillinger og forevises for et forholdsvis stort Publikum. Man regner saaledes, at en særlig Tilløbsfilm lader sig benytte overfor 6 500 000 Mennesker. En Positivkopi kan vare i omtrent 30 Uger, før den bliver brændt op, fordi den er for daarlig, og forudsætter man, at den daglig ses af 480 Personer, saa vil man for en Originalfilm, hvoraf der er taget 65 Kopier, kunne regne med en Tilskuerkreds paa c. 6 $\frac{1}{2}$ Mill. Mennesker. Man har Eksempler paa, at rigtige internationale »Træffere« har nydt Æren af at blive præsenteret for op imod 13 Mill. Tilskuere.

I Nordamerika, hvor Kinovæsenet spiller en meget stor Rolle, er 70—80 % af Filmhandelen i Hænderne paa den derværende Filmtrust. Ifølge Regeringens Meddelelse producerer denne Trust 2 $\frac{1}{2}$ à 3 Millioner Fod Films om Ugen, hvilket svarer til en Aarsproduktion paa 40—50000 Kilometer. Trusten har oprettet 35 Udleve-

ringssteder, som næsten ganske har fortrængt de tidligere Filmsagenturer. For hver ny Film laves der i Amerika som Regel 200 Positivkopier. En Film lever i Amerika fra 3—6 Maaneder og er sædvanlig 350 Meter lang, saa at den omfatter ikke mindre end 16 000 smaa Billeder omtrent i Brevkortformat. Kinematografteatrenes Indtægter i Nordamerika beløber sig aarlig til omtrent 700—750 Mill. Kroner. Det bliver mere og mere Sædvane, at der betales højere Entré paa Premiëraftenen. For en saadan Førsteopførelse betaler mange Teatre gennemsnitlig 80—100 Kr. i Filmshonorar, medens de for hver følgende Aften betaler 20 % mindre. Den laveste Afgift er en Dollars om Aftenen.

Man beklager saavel i Amerika som i andre Lande den herskende Overproduktion af Films. Denne Overproduktion, som har tvunget mange smaa Teatre til at lukke, har været en stærk medvirkende Aarsag til den indre Omformning, som har fundet Sted i Kinovæsenet. Fra en Begyndelse har Teatrene vænnet Publikum til Sensation, og efterhaanden som Konkurrencen mellem dem bliver større, søger de at overgaa hinanden i »endnu blodigere Sensation«, og Følgen heraf har været en tilsvarende Differentiering af Publikum. Folk, som oprindeligt kom der af kulturhistoriske og pædagogiske Hensyn, er efterhaanden blevet ganske fortrængt af de sensationshungrige Kredse.

Men da den blotte Sensation ikke i Længden var tilstrækkelig — fordi den i Virkeligheden kun betyder Gentagelse og atter Gentagelse — saa har Kinovæsenet forsøgt at faa noget ud af den højere Litteraturs dramatiske Stof. Hele Verdenslitteraturen er bleven gennempløjet. Levende Forfattere har faaet svimlende Honorarer, og det er forholdsvis faa Karakterer, som har kunnet staa imod over for et Bundt Femhundredekronesedler — som den schwabiske Forfatterinde Auguste Supper, der har afslaaet et Tilbud paa 50 000 Mark for Retten til at filmatisere en af hendes Romaner.

Men nu har Kinematografen ogsaa opbrugt dette Stof og staar nu fuld af Uro over for Nødvendigheden af at finde nyt Stof. Dette forslugne Barn af den moderne Teknik har trods sin Ungdom allerede fortæret alt, hvad der var at faa Tag i, og befinder sig derfor nu noget nær ved det Punkt, hvor enhver Mulighed for Fornyelse hører op.

A. H.

II.

Tys lands Arbejdsgiverforeninger.

Den 1. Januar 1913 fandtes der i Tyskland 109 Arbejdsgiverforbund, omfattende hele Landet, mod 101 den 1. Januar 1912. I samme Tidsrum steg Antallet af Distriktsforbund fra 443 til 494 og Antallet af Lokalforbund fra 2403 til 2692, saa at der i Begyndelsen af Aaret 1913 fandtes 348 flere Arbejdsgiverforeninger end Aaret forud. Omtrent 1800 af de paagældende Foreninger havde oplyst deres Medlemsantal, som sammenlagt udgjorde 140 000 mod 123 962 i Januar 1912, og 1712 Foreninger beskæftigede ialt 3 550 000 Arbejdere eller 263 700 flere end det foregaaende Aar.

I Begyndelsen af 1913 fandtes desuden en Række Arbejdsgiverforeninger, hvis Medlemmer ikke var knyttede til noget bestemt Fag, nemlig 2 Rigsforbund, 17 Distriktsforbund og 117 Lokalforbund. $\frac{5}{6}$ af disse Foreninger havde opgivet, at de omfattede 15745 Medlemmer mod 8823 Medlemmer i 1912, og $\frac{4}{5}$ af Foreningerne beskæftigede 1 129 000 Arbejdere mod 1 092 000 i 1912.

Idet man kan gaa ud fra, at samtlige større og betydningsfuldere Arbejdsgiverforeninger har indsendt Oplysninger, kan man ved en Sandsynlighedsberegning for de Foreninger, som ingen Tal har meddelt, med nogenlunde Sikkerhed antage, at der findes c. 200 000 organiserede Bedrifter med mindst $5\frac{1}{2}$ Mill. Arbejdere.